

Veel financiële routes van Nederland naar doorsluislanden

BEDRIJFSLEVEN

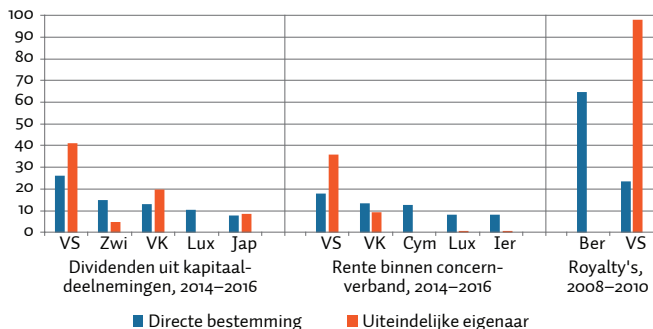
Nederland heeft een van de grootste voorraden aan inkomende en uitstaande buitenlandse directe investeringen ter wereld. Deze staan vooral op de balans van bijzondere financiële instellingen (bfi's, ook wel brievenbusfirma's genoemd). Deze bfi's ontvangen en versturen grote bedragen van en naar het buitenland. Over 2016 rapporteert De Nederlandse Bank (DNB) een uitgaande stroom van 132 miljard euro aan dividenden uit kapitaal deelnemingen, 16 miljard euro aan rente binnen concernverband en 36 miljard euro aan diensten (vooral royalty's). Dit zijn respectievelijk vergoedingen voor eigen vermogen (dividenden), vreemd vermogen (rente) en eigendomsrechten (royalty's).

Op basis van een steekproef door DNB kunnen de bestemmingslanden van deze uitgaande stromen in beeld worden gebracht. De figuur laat zien dat de belangrijkste bestemmingslanden van geldstromen vanuit Nederland vaak doorsluislanden (zoals Ierland, Luxemburg en Zwitserland) of belastingparadijzen (zoals Bermuda en de Kaaimaneilanden) zijn – naast grote economieën zoals de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Japan. Voor royalty's geldt dat ruim zestig procent van de uitgaande stroom van Nederland naar Bermuda gaat.

De doorsluislanden en belastingparadijzen ontvangen weliswaar grote geldstromen, maar de uiteindelijke eigenaren bevinden zich vaak niet in die landen. In veel gevallen, zeker voor royalty's, bevindt de uiteindelijke eigenaar zich in de Verenigde Staten. Dat het eerste bestemmingsland vaak afwijkt van het land van de uiteindelijke eigenaar laat zien dat de routes die internationale financiële stromen afleggen complex zijn en dat Nederland slechts één schakel is in een keten van meerdere landen.

Een van de redenen voor de grote stromen aan rente en royalty's door Nederland is dat er op uitgaande betalingen geen bronbelasting van toepassing is. Het kabinet wil per 1 januari 2021 een bronbelasting van 20,5 procent invoeren op rente en royalty's naar 21 laagbelastende landen, waaronder Bermuda en de Kaaimaneilanden. Het valt te verwachten dat de voorgestelde bronbelasting effectief zal zijn in het beperken van de rechtstreekse geldstromen naar deze landen. Uitgaande rente en royalty's die via een ander doorsluisland naar een laagbelastend land stromen, vallen echter niet onder deze heffing. ■ **Arjan Lejour** (CPB en Tilburg University), **Jan Möhlmann** en **Maarten van 't Riet** (CPB)

Uitgaande geldstromen vanuit Nederland

Bron: A. Lejour, J. Möhlmann en M. van 't Riet (2019)
Doorsluisland NL doorgelicht. CPB Policy Brief, januari. | ESB